

El CP Antoni Juan de Maó: un centre obert a la multiculturalitat

M. Victòria Sintès Rita

*«M'ho van contar i ho vaig oblidar.
Ho vaig veure i ho vaig entendre.
Ho vaig fer i ho vaig aprendre»
(Confuci, 551-479 aC)*

RESUM

En aquest article presentam un conjunt d'actuacions que aplicarem per donar respostes a la realitat escolar del nostre centre educatiu. El CP Antoni Juan té un nombre elevat d'alumnat que pateix dificultats sociofamiliars greus i també en té d'estranger i de procedència espanyola que no tenen cap coneixement de la llengua catalana.

Partint de la nostra experiència, per poder fer front a la problemàtica que vivim dia a dia al centre hem elaborat una proposta organitzativa innovadora per treballar amb l'alumnat que té necessitats educatives específiques i que hem basat en les línies d'una escola inclusiva.

RESUMEN

Este artículo presenta un conjunto de actuaciones que se llevan a cabo a fin de dar respuesta a la realidad escolar que afecta a nuestro centro educativo. Esta realidad está caracterizada por un alto número de alumnado con graves dificultades sociofamiliares, de alumnado extranjero, así como de otros lugares del Estado Español, sin ningún tipo de conocimiento de la lengua catalana.

Tanto nuestra experiencia como la problemática del día a día nos han hecho elaborar una propuesta organizativa innovadora para trabajar con el alumnado con necesidades educativas específicas, basado en las líneas de una escuela inclusiva.

I. INTRODUCCIÓ

El CP Antoni Juan de Maó s'ha convertit en un centre que acull una població molt heterogènia i diversa. Aquest fet ha provocat que, entre moltes famílies de Maó, s'hagi estès la idea que el centre no és el lloc més indicat per educar els seus fills i filles, especialment si tenen expectatives acadèmiques. El centre intenta respondre amb tots els recursos de què disposa a les necessitats derivades de l'enorme heterogeneïtat; moltes vegades, però, els resultats són ben pobres. Sigui com sigui, l'equip no defalleix: manté nombrosos projectes innovadors per fer front a la realitat i en dissenya de nous. Estem convençuts que aquesta és la línia adequada i que solament amb innovació assolirem les fites que ens proposem.

Aquests esforços, però, han de ser compensats amb decisions fermes, decidides i valentes per part de les comissions d'escolarització per evitar que es concentrin massa alumnes amb dificultats extremes en un mateix centre. Tots sabem, i així ho indiquen tots els estudis duts a terme, que la composició equilibrada de la població escolar és un dels factors més importants per tenir una harmonització adequada i una compensació educativa real.

La diversitat la formen tots: les persones nascudes a l'illa i les originàries d'altres indrets; les persones motivades i amb bon rendiment acadèmic i les que tenen dificultats d'aprenentatge; les persones tímides i les que tenen grans habilitats socials; les persones procedents dels

diversos sectors de la societat: treballadors, professionals lliures, tècnics, tècnics superiors, titulats universitaris, persones desocupades, persones en risc d'exclusió social, etc. Tots formen la societat i volem que l'escola sigui un reflex de la pluralitat social, no solament d'una part, sigui quina sigui. L'heterogeneïtat és la clau que fonamenta la convivència futura i la comprensió mútua. Qualsevol manifestació d'exclusió i de concentració és negativa a mitjà i llarg termini. Qualsevol sistema d'agrupament per característiques semblants, qualsevol agrupament per capacitats o per procedència, origen ètnic, religió o cultural, és contraproduent per a la convivència futura. L'escola, com a nucli socialitzador, té l'obligació de fomentar la comprensió i la tolerància entre totes les persones i, per tant, qualsevol agrupament per característiques semblants acabarà perjudicant la societat.

Per aquest motiu, amb aquest article volem ratificar el compromís de tot l'equip de professors i professores en l'atenció adequada a la diversitat, fonamentada en els processos d'innovació educativa. Així mateix, volem fer una crida a la societat maonesa, a les institucions responsables i a totes les famílies implicades perquè col·laborin per capgirar la situació generada els darrers anys i aconseguim una redistribució equilibrada i més justa de les persones amb necessitats específiques de suport educatiu entre tots els centres sostinguts amb fons públics del municipi de Maó.

La nostra intenció és sensibilitzar en positiu, obrir el debat per millorar el nostre sistema educatiu i conscienciar de la necessitat que per educar fem falta tots, i tots en som, en part, responsables o coresponsables.

2. LOCALITZACIÓ I CARACTERÍSTIQUES DEL CENTRE

El CP Antoni Juan Alemany és un centre urbà d'una barriada de l'eixample de la ciutat de Maó, situat al carrer de Santa Eulàlia, núm. 89. És un dels centres educatius (públics i concertats) que hi ha a la ciutat. La barriada consta de dues parts diferenciades: una part amb cases antigues, habitades per gent gran o persones immigrants, provinents de la Península i d'altres països com el Marroc, l'Equador, l'Argentina, Colòmbia, Bolívia, Romania, Bangladesh..., i una part de construcció més recent, on «viu gent menorquina».

El CP Antoni Juan Alemany és un col·legi públic d'educació infantil i primària. Acull quatre unitats d'educació infantil i set de primària (el quart curs d'educació infantil i el segon curs estan desdoblats).

La ràtio per classe és de més de vint-i-cinc alumnes a la majoria dels grups, llevat dels dos grups desdoblats de quart d'educació infantil, que tenen devers vint-i-quatre alumnes, i els dos grups de segon d'educació primària, que tenen entre divuit i setze alumnes.

El centre va ser construït fa més de vint-i-cinc anys i no està adaptat a les necessitats educatives especials. Té moltes barreres arquitectòniques (escales, lavabos sense adaptar, etc.); té prou espai exterior, però l'interior comença a ser insuficient. Els darrers vint-i-cinc anys les coses han canviat molt i s'han generat moltes necessitats, especialment les referides a l'ús i a la generalització de les noves tecnologies.

L'espai interior està dividit en quatre plantes. A la planta de sota, hi ha la cuina, el menjador, l'aula de música (aula prefabricada al pati), la de logopèdia, un petit magatzem de material d'educació física i els lavabos, que donen al pati.

A la planta baixa, hi ha l'entrada principal, la consergeria, el despatx de direcció, la secretaria, la sala de mestres, la biblioteca, la sala d'ordinadors, la de psicomotricitat i les aules de segon cicle de primària. A la primera planta, trobam l'aula de primer cicle, la de tercer, quart i uns altres lavabos. Per últim, a la segona planta, tenim dues petites aules de suport, les de tercer cicle (una de cinquè i una de sisè) i, separades per una porta de vidre, les aules d'educació infantil i els seus lavabos.

L'espai exterior s'articula en tres parts: un pati per als cursos de tres i quatre anys d'educació infantil, que és el més petit; un pati mitjà amb un hort petit, al qual van els alumnes de cinc anys i els que queden al menjador escolar; i un pati per als alumnes d'educació primària, que és més gran i té espais diversos: una porxada, un camp de futbol petit, una pista de bàsquet, un parc petit i un espai amb una taula de ping-pong.

L'equip humà fa front a les múltiples peticions organitzatives que ens arriben des de la Conselleria (reunions de cicle, de la Comissió de Normalització Lingüística, de nivell, de la Comissió de Coordinació Pedagògica...), a les quals hem d'afegir-n'hi d'internes i de necessàries per coordinar el treball. En total, són molts de moments de trobada per tan poques hores d'exclusiva. Així, l'equip directiu —com ja férem en cursos passats— i el claustre de mestres vàrem decidir mantenir l'organització de les exclusives per optimitzar el temps i centrar els esforços únicament en dos òrgans de coordinació: les reunions de cicle (per coordinar les actuacions i organitzar l'atenció a l'alumnat) i la Comissió de Coordinació Pedagògica (CCP). Els diversos punts que treballem els perfilem a la CCP; posteriorment, els treballem en els equips de cicle i agafen cos altra vegada a les reunions de la CCP, la qual adopta les decisions pertinents.

A part d'aquests òrgans de coordinació, disposem de la Comissió de Normalització Lingüística, que confecciona el projecte lingüístic del centre, el qual té molta complexitat a causa de la diversitat d'idiomes materns dels nostres alumnes. Treballem, també, amb la Comissió d'Ecoambientalització —som un centre ecoambiental—, que fa arribar a l'alumne/a la consciència ecoambiental i dinamitza tasques amb aquest objectiu.

3. TIPOLOGIA D'ALUMNES QUE ATÉN EL CENTRE

El centre acull un total de 251 alumnes. La gran majoria pertanyen a famílies procedents d'un entorn social, econòmic i cultural desfavorit. Hi ha molts immigrants procedents de la Península i d'altres països del Magrib, d'Amèrica del Sud, de l'est d'Europa... El centre té molts pocs alumnes de procedència menorquina, per la qual cosa la llengua emprada majoritàriament pels alumnes és la castellana. En alguns cursos, el percentatge d'alumnat estranger supera el 45%.

Al centre hi ha escolaritzats dotze alumnes amb necessitats educatives específiques i una norantena de compensació de les desigualtats en educació, els quals es divideixen, princi-

palment, en alumnes amb problemàtica social i alumnes amb problemàtica sociolingüística (nouvinguts).

El nostre centre és una escola diferent, única, com ho són totes les escoles, però amb unes característiques especials que fan que la gestió sigui ben complexa. Actualment, rebem una quantitat exagerada d'alumnat no catalanoparlant, fillets i filletes amb poques habilitats comunicatives que necessiten suport especial i que, amb el foment de les activitats de la biblioteca escolar, pensem que avançaran notablement. El programa de biblioteca és una de les innovacions que hem incorporat amb el suport oficial i que donen resultats molt bons.

Les dades de l'alumnat són:

Nombre total d'alumnes: 249 (96 d'educació infantil i 153 de primària). La distribució per cursos és la següent:

P3	P4	P5	Primer	Segon	Tercer	Quart	Cinquè	Sisè
47	24	25	23	34	23	25	21	27

El darrer curs el nombre d'alumnes no ha fluctuat gaire, tot i que la tònica habitual dels últims anys ha estat d'un increment continu i notable al llarg dels nou mesos.

Les ràtios, en general, són excessives. Cal tenir present que la problemàtica sociofamiliar que conviu en el centre, sumada al percentatge d'immigració elevat, dona com a resultat una ràtio difícil de manejar, tot i que alguns grups no arriben als vint-i-cinc alumnes per aula.

Les xifres són ben indicadores de la realitat: hi ha noranta-quatre alumnes que pertanyen al programa de compensació educativa. La distribució per cursos és la següent:

P3	P4	P5	Primer	Segon	Tercer	Quart	Cinquè	Sisè
11 42,30%	9 36%	11 44%	11 42,30%	10 34,48%	8 34,78%	7 29,16%	9 40,90%	18 43,90%

El 39% de l'alumnat pertany al programa de compensació educativa.

Hi ha 113 alumnes que són estrangers, malgrat que no formen part del programa de compensació de dificultats educatives:

P3	P4	P5	Primer	Segon	Tercer	Quart	Cinquè	Sisè
22 84,61%	12 48%	14 56%	11 42,30%	9 31,03%	5 21,73%	11 45,83%	7 31,81%	22 53,65%

Per tant, tenim un 46,88% d'alumnat immigrant. Cap altra escola de l'illa de Menorca no concentra un percentatge tan elevat de població immigrant.

Finalment, el centre acull tretze alumnes amb necessitats educatives especials. Per cursos, estan distribuïts de la manera següent:

P3	P4	P5	Primer	Segon	Tercer	Quart	Cinquè	Sisè
0	0	0	1	4	2	2 + 1 DEA	2	2 + 1 alt. cap + 2 DEA

Aquestes xifres revelen la complexitat i la gran heterogeneïtat de persones que acull l'escola i atén, i que obliga a fer un gran esforç per individualitzar els aprenentatges i dur a terme una acció tutorial adequada i intensa. Aquestes xifres fan que la nostra escola sigui multicultural. El percentatge continua augmentant, encara que ho fa d'una manera estable i més lenta que els darrers cursos. Aquesta realitat complexa ens obliga a introduir programes innovadors que permetin els processos d'ensenyament i aprenentatge i els millorin, i que facilitin la convivència i una atenció més individualitzada.

4. PLANS I PROJECTES DEL CENTRE

Per donar una resposta adequada a la diversitat de l'alumnat, el centre ha posat en marxa els plans i projectes següents:

- **Pla d'atenció a la diversitat.** El Pla d'atenció a la diversitat del centre conté els principis de l'atenció a la diversitat, els objectius, l'alumnat susceptible d'atenció, els components, l'organització i les funcions de l'equip de suport, el Pla d'acollida per a l'alumnat nouvingut i les mesures ordinàries i extraordinàries per atendre l'alumnat amb necessitats educatives de suport educatiu (alumnat que té unes condicions personals o història escolar peculiars; alumnat d'incorporació tardana, amb necessitats educatives especials, amb altes capacitats i amb dificultats específiques d'aprenentatge). A partir d'aquest pla, a principi de curs, l'equip de suport proposa un pla d'actuació que recull les necessitats de suport que té l'escola, planteja uns objectius prioritaris de suport i decideix un tipus i una organització del suport.
- **Pla d'acció tutorial.** En aquest pla queden reflectits aspectes no curriculars que hem de tenir en compte en l'educació integral dels alumnes. En el nostre centre té una importància cabdal per canalitzar adequadament els processos d'individualització i de seguiment dels processos d'ensenyament i aprenentatge, com ara:
 - La manera com establim la relació permanent amb les famílies: entrevistes individuals, reunions col·lectives, informes..., perquè s'impliquin en la dinàmica del centre. Aquest objectiu és especialment important i, alhora, especialment difícil
 - La manera com farem el seguiment de l'alumnat
 - La manera com coordinarem tots els mestres que intervenen en un grup d'alumnes i el tutor/la tutora responsable
 - La manera com garantirem la coordinació dels cicles
 - La manera com hem de desenvolupar el treball per garantir la unitat d'actuació necessària i consensuar criteris d'avaluació sòlids i diversos.

- **Biblioteca escolar.** La biblioteca escolar ha de ser un espai, una eina i un recurs de coneixement i aprenentatge per als alumnes, professors/es i per a tota la comunitat escolar, i ha de disposar de materials seleccionats de tot tipus. Creiem que és important que els alumnes aprenguin a utilitzar la informació. La biblioteca ha d'estar configurada com un centre informatiu on els alumnes, acompanyats dels seus mestres, puguin gaudir i aprendre a fer activitats d'investigació o de resolució de conflictes de manera continuada des de totes les àrees curriculars. Segons les directrius de l'IFLA/UNESCO, la biblioteca escolar «proporciona informació i idees que són fonamentals per funcionar amb èxit en la societat d'avui en dia, cada cop més basada en la informació i el coneixement. La biblioteca escolar dota els estudiants d'habilitats d'aprenentatge al llarg de la vida i desenvolupa la seva imaginació, la qual cosa els permet viure com a ciutadans responsables». Creiem en el projecte de biblioteca escolar com a mitjà d'unió de tots els mestres de la nostra escola, com a mitjà d'organització i eix vertebrador de la metodologia de la nostra escola. La participació activa de tots els membres de la comunitat educativa és un factor decisiu per renovar les pràctiques educatives i, per això, és necessari unir esforços perquè les biblioteques escolars es converteixin en autèntics centres de recursos materials i intel·lectuals que ajudin l'alumnat a comprendre el món a través de la lectura. Volem ensenyar a llegir sense rellotges, tenint en compte que és necessari fer front a les característiques individuals de l'alumnat. La biblioteca escolar pot oferir-nos aquesta oportunitat, ja que regala al nostre alumnat, a més, la motivació necessària per gaudir dels aprenentatges des d'una perspectiva pedagògica més personal i, d'aquesta manera, poden aprendre a interpretar la gran quantitat d'informació que és generada en el món actual. Creiem que des de la biblioteca aconseguirem potenciar situacions comunicatives i significatives que els permetin adquirir la llengua catalana i utilitzar-la. Volem que la biblioteca sigui un espai en igualtat de condicions per a tots els nostres alumnes; volem que hi trobin el suport necessari perquè puguin fer un viatge a través de la immersió lingüística i aconseguixin servir-se de la comunicació en llengua catalana com a punt de trobada entre ells i els altres companys. Creiem en el poder dels contes per establir connexions amb els nostres alumnes d'una manera més íntima, més personal, lligades al món del subconscient, de la fantasia, d'allà on no importen les paraules. Aquest és un dels motius que ens empeny més a tirar endavant aquest projecte. La biblioteca ens dona resultats molt bons i ens permet confiar que assolirem la majoria de fites i objectius que ens proposem.
- **La ràdio de l'escola.** Els divendres, a les 9 h del matí, creem un clímax especial a l'escola. El silenci envaeix les aules i cada grup es dedica a escoltar els alumnes d'un curs en concret, que, segons el calendari establert, han de començar l'activitat de la ràdio a través del micròfon i els altaveus que tenim repartits pel centre. Tota la setmana, el grup encarregat ens posa una música que ha triat i que sentim a les entrades i sortides de l'escola i a l'hora de sortir al pati i tornar-ne; i també ens fan pensar quina podria ser la solució a l'endevinalla que ens proposen. El divendres ens en diuen la resposta i ens expliquen un munt de coses més. Fem l'activitat de la ràdio cada divendres del curs escolar, de 9 h a 9.15 h, aproximadament. Cada divendres, un grup classe és l'encarregat de preparar, durant tota la setmana anterior (de dilluns a dijous), el guió de la ràdio, l'endevinalla i la música que escoltarem a través dels altaveus de l'escola els cinc dies vinents. L'activitat de la ràdio a l'escola ens serveix per consolidar els lligams de convivència entre els grups i cursos del centre.

- **Projecte ecoambiental.** La nostra escola ja té un projecte ecoambiental que hem consolidat durant anys. Treballem entorn de quatre eixos temàtics:
 - Reciclar material. Aquest curs hem continuat fent bé la tasca de reciclar material. Des de petits, els alumnes s'acostumen a separar el fems en els contenidors que tenen a les aules: el blau, per al paper i cartró; el groc, per al plàstic i el paper d'alumini. Enguany, hem augmentat el projecte i hi hem afegit el contenidor marró per a la matèria orgànica, que després buidem a la compostera de l'hort que hem inaugurat aquest curs.
 - Reutilitzar material. Prendre consciència que moltes coses les podem tornar a emprar en moments diversos del centre o de la nostra vida.
 - Reduir la quantitat de fems generat. Aprendre a dur el berenar dins una carmanyola; generar menys fems; aprofitar la matèria orgànica per fer compost per a l'hort, etc.
 - L'hort. L'eix temàtic de l'hort també funciona molt bé a les aules d'educació infantil i del primer cicle. El segon cicle també hi ha contribuït i ha sembrat alls i mongetes i n'ha arrabassat l'herba.
 - Conscienciació ecoambiental. Aprendre a respectar la natura; comprendre que la contaminació perjudica la salut; aprendre a aprofitar l'aigua i a no malgastarla; apagar el llum quan no sigui necessari, etc.

5. ALGUNES CONCLUSIONS

La realitat i l'experiència ens demostren que la diversitat és una font d'enriquiment per a tothom, però exigeix un esforç important per part de tota la comunitat educativa. I diem per a tothom, perquè som molts els qui estem implicats en la tasca educativa.

Una escola i un grup de professors sols no poden fer front a un tractament adequat de la multiculturalitat si no s'hi impliquen totes les institucions, col·lectius, associacions i entitats del municipi i també de l'illa de Menorca. La tasca i la implicació de l'escola són elements fonamentals, però no suficients si no hi participa tota la comunitat.

L'esforç que fem tots els professionals supera en escreix els resultats que n'obtenim, tot i que l'alumnat n'està molt satisfet. Cal veure'ls participar activament en totes les propostes i que s'adonin que s'hi senten a gust, tot i que la seva realitat social i familiar superi allò que l'escola els pot oferir, allò que qualsevol escola els pot proporcionar. Per contra, hi ha altres escoles del mateix municipi que viuen realitats ben diferents, que tenen uns percentatges de persones nouvingudes molt reduïts i poques persones amb necessitats educatives especials. La redistribució adequada de tot l'alumnat s'imposa com una mesura adient, a mitjà i llarg terminis, per redreçar la situació que ara vivim. Si hem de dir la veritat, l'escola i l'equip de professors fan una gran tasca educativa que té molt poca repercussió social. Massa sovint hom parla de l'escola en sentit negatiu i hi ha poques persones que valorin la feina feta i l'esforç que significa atendre més d'un 46% d'alumnat immigrant i gairebé un 40% d'alumnat amb problemes socials, conductuals, familiars i d'aprenentatge molt diversos.

Per redreçar tot això necessitem que s'hi impliquin totes les administracions. En primer lloc, la Conselleria d'Educació, a l'hora de garantir una redistribució adequada de l'alumnat entre tots

els centres sostinguts amb fons públics i a l'hora de dotar els centres amb el personal necessari. L'Administració educativa no hauria de qüestionar la necessitat d'especialistes a jornada completa (PT,AD,AL), ja que és molt complicat treballar amb aquests col·lectius tan diversos. En segon lloc, necessitem la implicació municipal per garantir l'atenció adequada a les necessitats del centre i per elaborar un projecte educatiu de ciutat que, entre altres aspectes, tracti la distribució de l'alumnat, la necessitat de recursos compartits entre les escoles, la necessitat d'organitzar les associacions de pares i mares i consolidar-les, i la necessitat d'implicar tots els col·lectius en la gestió en majúscules de l'educació al municipi de Maó. Finalment, necessitem la confiança de les famílies i que participin i s'impliquin en l'educació dels seus fills i filles. Necessitem que totes les famílies hi col·laborin, tant les de Maó com totes les nouvingudes, sigui quina sigui la seva procedència, cultura o religió. La implicació i la col·laboració amb l'escola és fonamental en el nostre món per tirar endavant un projecte educatiu sòlid, ampli i extens. Necessitem que les famílies maoneses confiïn en la tasca de l'escola; que les famílies nouvingudes, de les quals entenem la realitat i les prioritats, col·laborin mínimament amb l'escola, els programes que desenvolupa i les iniciatives que emprèn.

Construir una societat multicultural no és una tasca fàcil. De vegades hom ha dit que era quelcom impossible, però nosaltres creiem que amb la implicació de tots els sectors ho podem aconseguir. La convivència a la nostra escola, tot i les dificultats, és una realitat i els diversos programes que oferim donen fruits. Nosaltres sempre n'esperariem més resultats, però som conscients de la realitat que ens envolta, de les limitacions que patim i dels reptes que tenim al davant. Estem convençuts que una societat multicultural és possible, si tots els sectors implicats fan un esforç per apropar-se entre si; ha de un esforç conscient i deliberat que mai no pot ser fruit de la improvisació. La voluntat d'aconseguir-ho ha d'impregnar tots els sectors implicats; no solament podem esperar l'esforç d'uns per adaptar-se a la realitat dels altres, sinó que necessitem una implicació mútua capaç de conservar les característiques diferencials, però amb la voluntat ferma d'establir ponts de comprensió i de col·laboració entre totes les parts.

L'escola Antoni Juan viu, conviu i treballa amb una realitat molt complexa i extraordinàriament heterogènia. La convivència en la diversitat extrema és possible, però necessita el suport de les administracions i de la societat per aconseguir redistribuir millor les necessitats educatives de suport educatiu entre tots els centres sostinguts amb fons públics. Creiem fermament que la diversitat real és una font d'enriquiment per a tothom, encara que per enriquir-nos mútuament no és suficient «viure al costat de», sinó que cal implicar-nos conscientment per fer que la convivència i la gestió de projectes conjunts sigui una realitat.

Estem convençuts que les persones que treballen en projectes comuns amb persones molt diferents de les que normalment es relacionaria és un esforç important que té repercussions en la concepció de la societat: una persona amb que hagi treballat de manera continuada amb persones discapacitades entendreà molt millor que una altra les necessitats d'aquestes persones, serà més tolerant i més comprensiva. Una persona de l'illa que estigui acostumada a treballar amb persones procedents de cultures tan diferents com les del nord d'Àfrica o del sud d'Amèrica serà una persona que entendreà molt millor que d'altres que hi ha moltes maneres de viure, d'estar al món i de relacionar-se; potser s'adonarà que la nostra manera de viure no és precisament ni l'única ni la millor, sinó que tots hem d'aprendre moltes coses de tots.

No podem negar que la convivència en grups força heterogenis implica un cert nivell de complexitat i de conflictivitat que hem d'entendre en positiu. Si som capaços d'entendre que, com a escola, com a comunitat educativa i com a societat, podem resoldre els problemes derivats de la convivència de manera pacífica, consensuada i tolerant, haurem aconseguit molt més del que hauríem fet estudiant uns continguts acadèmics determinats (que en cap cas no podem deixar en un segon pla). Una de les prioritats màximes que hauria d'assolir un centre educatiu hauria de ser contribuir a la convivència, comprensió i tolerància. La nostra escola hi treballa amb fermesa, però necessita suport social, de les administracions educatives i comprensió per part de tota la societat.